

Tlačová správa

**Začal sa týždeň mediálnej a informačnej gramotnosti,
Rada pre mediálne služby s partnermi z Mediálna gramotnosť +
organizuje konferencie pre učiteľov, knihovníkov a digitálnych koordinátorov**

Bratislava, 24. október 2023

Témou aktuálneho ročníka Týždňa mediálnej a informačnej gramotnosti, ktorý už od roku 2011 vyhlasuje UNESCO, je **Mediálna a informačná gramotnosť v digitálnom priestore**. Na Slovensku [zastrešuje](#) aktivity tejto medzinárodnej iniciatívy platforma [Mediálna gramotnosť+](#), ktorej koordinátorom je Rada pre mediálne služby. Tá preto dnes, v prvý deň Týždňa mediálnej a informačnej gramotnosti, [zorganizovala](#) v Bratislave **konferenciu o vzdelávaní** v digitálnej ére s názvom **Offline influenceri ako zdroj múdrosti v digitálnej ére**. Konferencia pre učiteľov, digitálnych koordinátorov, pracovníkov knižníc, ale aj študentov po úvodnej [panelovej diskusii](#) pokračovala [praktickými workshopmi](#) zameranými priamo na zvyšovanie kompetencií jej účastníkov v oblasti rozvoja zručností mediálnej gramotnosti.

V diskusii, ktorú moderovala Natália Babincová z organizácie DigiQ, upozornili panelistky Martina Bolibruchová (riaditeľka organizácie Zmudri.sk), Eva Kalužáková (odborníčka na AI vo vzdelávaní), Zuzana Juráneková (psychologička organizácie IPčko) a panelista Karel Strachota (riaditeľ a zakladateľ vzdelávacieho programu Jeden svet na školách) na nedostatočnú pripravenosť pedagógov vhodným spôsobom čeliť otázkam študentov na rôzne spoločenské témy či na **náklonnosť učiteľov veriť informáciám z nedôveryhodných zdrojov**. Vyzdvihli pritom rôznu mieru výskytu týchto fenoménov podľa typov škôl aj v porovnaní jednotlivých regiónov a zdôraznili zvýšené riziko ich možných negatívnych dopadov u detí z rodín, v ktorých nemajú možnosť konfrontovať si názory prevzaté od takýchto učiteľov s inými názormi.

Podľa účastníkov diskusie sa mediálne vzdelávania nesmie zúžiť len na dnes frekventovanú tému dezinformácií, pretože ho mnohí spochybňujú ako celok, ak nesúhlasia s tým, ako pristupuje k téme overovania faktov a vyhodnocovania dôveryhodnosti zdrojov. Tému mediálnej a informačnej gramotnosti odporúčajú sprístupňovať prostredníctvom javov akými sú **kyberšikana, sexting či závislosť na online technológiách**, pretože na tie sú rodičia viac vnímaví, keďže ich vnímajú ako priame ohrozenie svojich detí. **Kritické myslenie či riziká spojené s používaním sociálnych sietí** sa dajú podľa diskutérov vhodne vysvetliť napríklad s využitím praktických príkladov hrozieb, ktorým sú deti a mládež vystavené pri zapájaní sa do rôznych výziev na sociálnych sieťach.

Ako problém, ktorý si vyžaduje systematické riešenie, vnímajú diskutéri **neochotu, obavy a zábrany učiteľov hovoriť so žiakmi o sociálnych sieťach prameniace z toho, že tieto siete sami nevyužívajú a preto ich prostredie nepoznajú**. Podobnú bariéru zaznamenávajú aj pri nástrojoch umelej inteligencie, ktoré môžu byť nielen pri mediálnom vzdelávaní veľmi nápomocné, no reálne ich pri výučbe či príprave na vyučovanie jednotlivých predmetov využíva len zlomok učiteľov; naopak, mnohí si myslia, že by mali byť zakázané.

To, ako konkrétne s nástrojmi AI vo vyučovacom procese pracovať, bolo obsahovou náplňou jedného z praktických workshopov, ktoré nasledovali po panelovej diskusii. Ďalší workshop účastníkov previedol

témou kritického myslenia a logických chýb v uvažovaní, ktorých sa často dopúšťame. Z tretieho workshopu si účastníci odniesli tipy na využitie výukových plagátov k témam ako spravodajstvo, obrazová manipulácia či sila novinového titulku.

V rámci Týždňa mediálnej a informačnej gramotnosti zorganizuje Rada pre mediálne služby spolu s partnermi z platformy Mediálna gramotnosť+ obdobnú konferenciu v piatok aj v Prešove. V panelovej diskusii v nej vystúpi Michal Božík (psychológ VÚDPaP a odborník na problematiku videohier), Barbora Okružľanská (spoluautorka podcastu Digitálni rodičia) a Pavol Lacko (odborník na problematiku dezinformácií zo združenia Demagog.sk). Následné workshopy budú zamerané na internet ako fenomén v živote mladých ľudí, test kritického myslenia prostredníctvom interaktívnej hry vhodnej aj do školských tried a rozpoznávanie dezinformácií.

Panelisti utorkovej diskusie sa zhodli sa, že **v digitálnej ére, v ktorej žiaci vzhľadom na rýchly vývoj a rozmach technológií často nevedia, na aké povolania sa pripravujú,** by mali v školách nadobudnúť najmä kompetencie a zručnosti ako flexibilita a adaptabilita na meniace sa podmienky, s nimi súvisiacu potrebnú mentálnu odolnosť, schopnosť kriticky myslieť, učiť sa v súvislostiach, komunikovať otvorene a s rešpektom, byť empatickí a nebáť sa požiadať o pomoc. Rozvoj mnohých z týchto schopností podporujú aj [aktivity členov Mediálna gramotnosť+](#), ktoré realizujú (nielen) počas Týždňa mediálnej a informačnej gramotnosti (24. – 31. októbra). Ich aktuálny prehľad je dostupný na [webovej stránke Rady pre mediálne služby](#).

Kontakt pre médiá:

Mgr. Lucia Michelčíková, PhD.
vedúca komunikačného odboru
Rada pre mediálne služby
+421 918 696 286
lucia.michelcikova@rpms.sk